

Tilläggsdirektiv till Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet (Ju 2022:12)

Pressträff 31 augusti 2023

Maria Malmer Stenergard, Migrationsminister

Ludvig Aspling, Sverigedemokraterna

Christian Carlsson, Kristdemokraterna

Fredrik Malm, Liberalerna



Ett effektivare återvändande och en förstärkt inre utlänningskontroll

- Sverige har problem med olovlig vistelse, dvs. att utlänningar vistas i landet utan tillstånd.
- Regeringen har redan vidtagit flera åtgärder för att stärka arbetet med inre utlänningskontroller.
- Det behövs dock ytterligare åtgärder.

Regelverket om inre utlänningskontroller ska ses över

- Utredaren ska göra en bred översyn av regelverket om inre utlänningskontroller.
- Syftet är att ge myndigheterna ytterligare verktyg att upptäcka och förhindra olovlig vistelse och att stärka återvändandearbetet.

Regelverket om inre utlänningskontroller ska ses över, forts.

- Utredaren ska bl.a. se över grunderna för när inre utlänningskontroller får genomföras.
- Undersöka om det finns andra åtgärder eller metoder som skulle kunna förbättra arbetet, t.ex. få gå igenom mobiltelefoner.

Biometri – ett viktigt verktyg för att motverka identitetsmissbruk

- Att personer som söker sig till Sverige använder falska eller dubbla identiteter skapar stora problem för myndigheterna och för samhället i stort.
- Ett viktigt verktyg för att komma till rätta med missbruket av identiteter är att använda biometri vid identifieringen, t.ex. kontroll av fingeravtryck eller ansiktsigenkänning.

Utökad användning av biometri

- Utredaren får i uppdrag att se över hur biometri ska kunna användas i större utsträckning och på ett mer effektivt sätt än i dag i utlänningsärenden.
- Det handlar bl.a. om att kunna ta upp och spara biometri i fler fall och att i större utsträckning kontrollera biometri i utlänningars pass eller id-handlingar.

Utökad användning av biometri, forts.

- Insamling och jämförelser av dna-uppgifter är en beprövad och tillförlitlig metod för att kontrollera en persons identitet.
- Utredaren får i uppdrag att ta ställning till om det bör införas en möjlighet att använda dna-analyser i ärenden om uppehållstillstånd och vid inre utlänningskontroller.

Sänkt åldersgräns för att ta fingeravtryck

- Åldersgränsen för att ta fingeravtryck vid t.ex. en inre utlänningskontroll är i dag 14 år.
- En sänkning av åldersgränsen skulle kunna öka möjligheterna att identifiera barn i ett tidigt skede och bidra till att skydda barnen.
- Utredaren får därför i uppdrag att föreslå en sänkning av åldersgränsen.



Förlängd eller avskaffad preskriptionstid

- Den som har ett utvisningsbeslut är skyldig att självmant lämna landet.
- Ett utvisningsbeslut upphör att gälla efter fyra år.
- För att öka återvändandet ska utredaren ta ställning till om preskriptionstiden för ett avlägsnandebeslut ska förlängas eller avskaffas.

Förlängda återreseförbud

- Utlänningar som utvisas förbjuds i vissa fall att återvända till Sverige under en viss tid eller på obegränsad tid, s.k. återreseförbud.
- Det är viktigt att längden på återreseförbud kan bestämmas med hänsyn till alla relevanta omständigheter, t.ex. säkerhetsaspekter.
- Utredaren ska bl.a. ta ställning till om återreseförbuden ska kunna bestämmas till längre tid än idag.

Ett utökat informationsutbyte

- För att åstadkomma ett effektivt återvändandearbete krävs en ändamålsenlig samverkan mellan berörda myndigheter och kommuner.
- Kan också bidra till att motverka olovlig vistelse i landet.
- Angeläget att ett utökat informationsutbyte kommer på plats.

Ett utökat informationsutbyte, forts.

- Utredaren ska lämna förslag som innebär ett utökat informationsutbyte.
- Vissa situationer kan behöva undantas – där informationsplikten skulle strida mot ömmande värden
- I uppdraget ingår att utredaren ska bedöma vilka situationer det kan vara fråga om.

Nästa steg

- Utredningstiden förlängs.
- Delbetänkande den 31 januari 2024 avseende preskription och återreseförbud.
- Slutbetänkande ska redovisas senast den 30 september 2024.